

Time: 3 Hours

Marks -100

N.B:

1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.
3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1 Attempt any two questions of the following.

- a) Explain in detail the various objectives and principles of district administration.
- b) Explain in detail the objectives and functions behind district administration.
- c) State the reasons of post-independence changes in rural administration.

Q.2 Attempt any two questions of the following.

- a) Comment on the role of Circle Officer in revenue administration.
- b) Explain in detail the objectives and functions behind revenue administration.
- c) Describe the various functions of the Collector.

Q.3 Attempt any two questions of the following.

- a) Describe the powers and functions of the District Court.
- b) Explain the functions of Maharashtra Police Administration.
- c) Explain in detail the importance of law and order.

Q.4 Attempt any two questions of the following.

- a) Explain the importance of public participation in rural planning.
- b) Review the post-independence changes in the planning system at the district level.
- c) Explain the role of non-governmental organizations in rural planning.

Q.5 Attempt any two questions of the following.

- a) Review the historical background of revenue administration.
- b) Explain the importance of Lokadala.
- c) Explain the concept Planning. Explain in detail the purpose behind rural planning.

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

- सूचना: १ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२ सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

प्रश्न १. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) जिल्हा प्रशासनाची विविध व उद्देश व तत्वे सविस्तर विशद करा.
- ब) जिल्हा प्रशासनामागील उद्देश व कार्ये सविस्तर सांगा.
- क) ग्रामीण प्रशासनातील बदलांची कारणे सांगा.

प्रश्न २. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) महसूल प्रशासनातील मंडळ अधिकारी-याच्या भूमिकेवर भाष्य करा.
- ब) महसूल प्रशासनामागील उद्देश व कार्ये सविस्तर सांगा.
- क) जिल्हाधिका-याची विविध कार्ये विषद करा.

प्रश्न ३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) जिल्हा न्यायालयाचे अधिकार व कार्ये विषद करा.
- ब) महाराष्ट्र पोलीस प्रशासनाची कार्ये विषद करा
- क) कायदा आणि सुव्यवस्थचे महत्त्व व सविस्तर सांगा.

प्रश्न ४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) लोक सहभागाचे ग्रामीण नियोजनातील महत्त्व विषद करा..
- ब) जिल्हा स्तरावरील नियोजन पद्धतीत स्वातंत्र्यानंतर झालेल्या बदलाचा आढावा घ्या.
- क) ग्रामीण नियोजनत अशासकीय संघटनांची भूमिका विषद करा.

प्रश्न ५ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) महसूल प्रशासनाच्या ऐतिहासिक पार्श्वभूमीचा आढावा घ्या.
- ब) लोकन्यायालयाचे महत्त्व विषद करा.
- क) नियोजन संकल्पना स्पष्ट करा. ग्रामीण नियोजनामागील उद्देश सविस्तर सांगा.